

і відігравати дедалі більшу роль закони – кануни. Фірмани і кануни також не повинні були суперечити принципам шаріату і доповнювати його насамперед нормами, що регламентують діяльність державних органів і регулюють адміністративно-правові відносини державної влади з населенням.

У нову епоху (XIX–XX ст.) правові, як, утім, і державні інститути багатьох мусульманських країн, зазнають впливу західного права. Це знайшло свій прояв у значному підвищенні рівня правового регулювання «світськими» засобами. Мусульманське право завжди визнавало за владою право приймати рішення, спрямовані на охорону громадського порядку. Однак використовувалося воно ними протягом багатьох століть досить стримано, не затьмарюючи теологів ісламу. Інакше склалося у XX ст., коли в ряді мусульманських країн владою назване повноваження стало застосовуватися настільки інтенсивно, що привело до утворення нових галузей. Це відбулося шляхом прийняття кодексів в одних країнах, спеціальних законів – вінших, за допомогою судової практики – у третіх.

Отже, ми можемо зробити висновок, що становлення мусульманського права відбувалося в умовах формування ранньофеодального устрою і пов'язане з появою класичних джерел мусульманського права. У мусульманському праві є чотири основні джерела права: Коран, Суна, Іджма, Кіяс. Коран – найстаріша книга яка являє собою основу цього права, Суна – це розповіді про вчинки пророка Мухаммеда, Іджма – це узгоджене рішення всіх чотирьох мусульманських шкіл про обов'язки правомірного мусульманина, Кіяс – це рішення за аналогією, так званий правовий прецедент.

Одержано 29.04.2019

УДК 340.132.6

Дмитро Іванович СЕРХОВЕЦЬ,

курсант групи Ф2-102 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Лазарєв В. В.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

Значна увага у сучасному світі приділена гендерній рівності. Однак варто зазначити, що розуміння гендерної рівності та гендеру в цілому не має свого чіткого та змістовного визначення. В більшості випадків поняття гендерної рівності обмежується лише рівністю за статевою ознакою.

Саме ж поняття гендерної рівності є набагато ширшим. Помилковою є думка яка штучно звужує термін гендерної рівності і характеризує його лише як рівність за ознакою статі. Вивчення вітчизняних видань енциклопедичної і довідкової літератури переконливо засвідчує, що, незважаючи на свою очевидну популярність і досить широке вживання в засобах масової інформації та комунікацій, і сьогодні в них не знайшло свого наукового визначення, яке поки що не включено до арсеналу термінологічних словників соціальних і гуманітарних наук.

Незважаючи на розмаїття підходів до поняття «гендер» та уявлень про нього, гендерна рівність у згаданих вище випадках представлена і розглянута лише зі сторони статевого цензу. Гендер – це специфічний термін, що визначає соціальні та культурні ознаки та пов'язаний зі статтю це складний соціокультурний конструкт, який відображає відмінності в ролях, поведінці, ментальних і емоційних характеристиках між чоловічим і жіночим. З позиції даного підходу «гендер» слід розуміти як організовану модель соціальних відносин між жінками і чоловіками, яка не лише характеризує їх спілкування та взаємодію в сім'ї, а й визначає їх соціальні відносини в основних інститутах суспільства.

Гендер (гендерну рівність) не варто і не доречно ототожнювати і зрівнювати зі статтю. Стать – це сукупність явних анатомо-фізіологічних ознак за якими розрізняють чоловіка та жінку. Гендер – це соціальна стать, яка визначає соціальні ролі протилежних статей, сфери їхньої діяльності і визначаються вони не біологічними (статевими) відмінностями, а соціальною організацією суспільства. Якщо стать є природною даністю, то гендер формується під впливом соціокультурних чинників і залежить від домінуючих у суспільстві традиційних поглядів на те, якою має бути жінка і яким має бути чоловік.

Проблему рівності статей сучасна наука сформулювала як проблему гендерної (соціокультурної) рівності. На сьогодні досягнення рівності між чоловіками та жінками перебуває під пильною увагою як міжнародного співтовариства, так і урядів окремих держав. Її актуальність дедалі зростає, а вирішення потребує значного культурного, наукового потенціалу, комплексного впровадження нових гендерних підходів у різноманітних сферах життя.

Гендерна рівність – складова загального принципу рівності як основи демократичного устрою держави та суспільства. Принцип рівності є універсальною категорією і виключає дискримінацію за будь-якою ознакою: раси, кольору шкіри, релігії, соціального статусу. Рівність за ознакою статі відображає лише один, але досить вагомий елемент у конструкції загального принципу рівності.

Підсумовуючи можна зробити чіткий висновок, що такі поняття як гендер та гендерна рівність поступово штучно звужуються у своєму розумінні. На даний момент суспільство розуміє дані терміни як рівність чоловіків та жінок за статевим цензом. Але це далеко не так. Гендер та гендерна рівність широкі за своєю природою поняття. Вони вміщують у собі також рівність і за віковим, майновим, расовим, етнічним, релігійним, статусним цензами.

Нажаль про це все забувають, адже зазвичай увагу акцентують лише на рівності за статевою ознакою. Щоб цього уникнути ми вважаємо, що і самі науковці, і засоби масової інформації та комунікацій повинні навпаки не звужувати, а розширювати поняття гендеру, популяризувати його ценове різноманіття. Адже рівень культури та освіти населення напряму залежить від того на скільки якісні матеріали надають для людей вище згадані інституції.

Одержано 22.04.2019

